

Workshop – Kritické myslenie a Fact checking

Dňa 25. 11. 2021 sa uskutočnil workshop, ktorý sa konal v rámci projektu Speaking Tours & Daj NATO! 2021 na tému Kritické myslenie a Fact checking, ktorý viedla členka študentskej organizácie Zvolši.info Nikola Vlčková, zaoberajúcej sa najmä mediálnou gramotnosťou a kritickým myslením v súvislosti s rozpoznávaním dezinformácií. Na úvod Nikola študentom priblížila aktivity spolku ako aj prečo je dôležité naučiť sa rozpoznávať dezinformácie.

Nikola následne s participantmi projektu diskutovala o konšpiračných teóriách s ktorými mali možnosť sa v živote stretnúť, ako aj ako tieto teórie vnímajú. Študenti sa snažili prísť na to, prečo človek podľahne konšpiračným teóriám a podarilo sa im vymedziť určité charakterové znaky ako napríklad vplyv životnej situácie, v ktorej sa človek aktuálne nachádza, životné neúspechy, ako aj frustrácia zo súčasnej spoločenskej, či politickej situácie.

Participantí mali potom možnosť otestovať si svoju mediálnu gramotnosť na niekoľkých príkladoch, v ktorých mali určiť, či sa jedná o pravdivú informáciu alebo hoax. Na výber mali medzi často sa šíriacou správou o bielej dodávke, ktorá unáša deti, ihlami v ovocí, vlakom, ktorý údajne preváža COVID-19 a zákaze rybárčenia na ťavách.

Na záver teoretickej časti prednášky Nikola študentom na základe FANTOMAS-a vysvetlila ako narábať s informáciami, s ktorými sa stretnú a ako odhaliť, či ide o dezinformáciu a ako sa pri konfrontácii s dezinformáciami zachovať. FANTOMAS skúmal nasledovné kategórie: fakty, autora, nálepky, titulky, obrazovú manipuláciu, mozog, argumentáciu a strach. Študenti sa v tejto časti venovali napríklad aj základným otázkam Kto?, Čo?, Komu?, Prečo?, Ako?, prostredníctvom ktorých vieme overiť, či informácie, ktoré ľudia šíria majú aj podložené faktami alebo je to len niečo, čo niekto niekde započul.

Workshop participantí ukončili tzv. kontextovou hrou, v ktorej mali prostredníctvom krátkeho úryvku bez kompletných informácií rozhodnúť o poradí jednotlivých postáv od najhoršej po najlepšiu na základe ich správania v danom úryvku. Po zoradí postáv a následnom odhalení dopĺňujúcich častí príbehu tak študenti sami zistili, že je nemožné odsúdiť človeka na základe nekompletných informácií a bez celého kontextu.